

ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ

Γκίκας Χαρδούβελης

Η Ελλάδα δεν θα χρειαστεί τρίτο πακέτο στήριξης, το χρέος είναι βιώσιμο, τονίζει ο υπουργός Οικονομικών

«Είμαστε στην τελική φάση εξόδου από το Μνημόνιο»

ΛΥΤΩΜΟΙ

€5-7 δισ.

το προστατευτικό μαξιλάρι πόρων που θα καλύπτει κενά ανάμεσα στις εκροές πόρων και στις εισροές του Δημοσίου

110%

του ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί το ποσό του χρέους ως το 2022

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΣΤΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

«Ο κύκλος των μνημονίων φτάνει στο τέλος του. Λίγα έχουν απομείνει να γίνουν. Σας διαβεβαιώ, η Ελλάδα μέσω του χρηματοδοτικού της προγράμματος είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες της». Αυτό τονίζει ο υπουργός Οικονομικών κ. **Γκίκας Χαρδούβελης** μιλώντας προς «Το Βήμα» και δηλώνει κατηγορηματικά ότι «δεν θα χρειαστούμε τρίτο πακέτο στήριξης, το ελληνικό χρέος είναι βιώσιμο».

Υστερα από τρεις μήνες στο τρίτο του υπουργείου Οικονομίας εξηγή πώς η κυβέρνηση δημιουργεί το αναγκαίο «μαξιλάρι» για να καλυφθούν τυχόν χρηματοδοτικές ανάγκες και σχεδιάζει τα επόμενα βήματα της χώρας στις αγορές με την έκδοση επαστατούς ομολόγου και 18μηνων τίτλων.

Αυτό που φαίνεται να τον απασχολεί δεν είναι πλέον οι πιέσεις των δανειστών, αλλά οι πιέσεις που δημιουργούν στην πολιτική σκηνή η εκλογολογία και οι εξαγγελίες της αξιωματικής αντιπολίτευσης για παροχές.

«**Η πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ ανατρέπει την προσπάθεια σταθεροποίησης της οικονομίας και οδηγεί στην απώλεια της αξιοπιστίας που με πολύ κόπο και κόστος προσπαθούμε να ανακτήσουμε**» δηλώνει. Ταυτόχρονα στέλνει μήνυμα στους βουλευτές: «**Δεν νομίζω ότι θα παρασυρθούν από τις "Σειρήνες" της παροχολογίας τώρα που φτάνουμε στο τέλος του προγράμματος**».

Αναγγέλλει ότι για τα «κόκκινα δάνεια» προωθείται η λύση του εξωδικαστικού συμβιβασμού τραπεζών - δανειοληπτών και τονίζει ότι «**η κυβέρνηση επιθυμεί τόσο την απειλευθέρωση πόρων**

προς τις υγιείς επιχειρήσεις όσο και την αναδιάρθρωση πολλών προβληματικών επιχειρήσεων με συμμετοχή φρέσκου ξένου κεφαλαίου ώστε να τονωθεί η απασχόληση».

Για την ελάφρυνση του χρέους ο κ. **Χαρδούβελης** υποστηρίζει ότι «είναι εφικτή - οικονομικά και πολιτικά - μια περαιτέρω επιμήκυνση, όπως και η μετατροπή μέρους των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο σε δάνεια με σταθερό επιτόκιο».

Ο υπουργός επιφυλάχθηκε να απαντήσει για κατά τα ζητήματα - όπως οι ρυθμίσεις των οφειλών στο Δημόσιο και η ανοιχτή ατζέντα του υπουργείου Εργασίας -, καθώς την ερχόμενη εβδομάδα ξεκινούν οι λεπτές διαπραγματεύσεις με τους δανειστές για το τέλος του προγράμματος. Αυτό πιθανότατα θα σημάνει και την αποχώρηση του ΔΝΤ από την Ελλάδα και τη διάλυση της τρόικας.

■ **Κύριε υπουργέ, σε λίγες ημέρες ξεκινά η τελευταία, ελπιζούμε, αξιολόγηση του ελληνικού προγράμματος από την τρόικα. Ποια είναι η στόχευσή σας;**

«Η στόχευση η δική μου, η στόχευση της κυβέρνησης, είναι σε αυτή την αξιολόγηση να επιβεβαιωθεί η πρόοδος που έχει κάνει η ελληνική οικονομία, να μπούμε στην τελική φάση για την έξοδο από το Μνημόνιο. Παράλληλα να δημιουργήσουμε τη βάση για να συζητήσουμε τις πολιτικές που θα οδηγήσουν στην επόμενη φάση: τη φάση της ενσχυσής της πραγματικής οικονομίας. Κυρίως όμως να συζητήσουμε πολιτικές που θα ανεβάσουν το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων».

■ **Τι πρέπει να κάνετε ώστε να κλείσει ο «κύκλος των μνημονίων» χωρίς να υπάρξει χρηματοδο-**

«Πρέπει να χτίσουμε αυτό που οικοδομήθηκε με πολλές θυσίες και να μη γυρίσουμε πίσω» τονίζει ο κ. Γκίκας Χαρδούβελης

τικό κενό ή άλλες περπόμετες;

«Ο κύκλος των μνημονίων φτάνει στο τέλος του. Λίγα έχουν απομείνει να γίνουν. Σας διαβεβαιώ, η Ελλάδα μέσω του χρηματοδοτικού της προγράμματος είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες της. Εξάλλου οι αγορές έχουν δείξει τους τελευταίους μήνες και σε πολύ δύσκολες συνθήκες ότι εμπιστεύονται πλέον την ελληνική οικονομία. Οι αξιολογικοί οίκοι μάλιστα αναβαθμίζουν διαρκώς και τα επιτόκια δανεισμού από την ελεύθερη αγορά μειώνονται».

ΚΑΤΑΝΟΗ ΠΛΗΡΩΣ ΤΟ ΒΑΡΟΣ ΠΟΥ ΣΗΚΩΝΟΥΝ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ ΑΛΛΑ...

Να ξεχάσουν τις «Σειρήνες» της παροχολογίας

■ **Στο πολιτικό πεδίο πώς σχολιάζετε τις εξαγγελίες του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης;**

«Θα προσέξατε ότι στην ανακοίνωση του υπουργείου Οικονομικών για τις εξαγγελίες του κ. Τσίπρα από τη Θεσσαλονίκη δεν υπήρξαν ούτε χαρακτηρισμοί ούτε υψηλοί τόνοι παρά μόνο στοιχεία και απολύτως τεκμηριωμένες θέσεις. Είναι ευπρόσδεκτη κάθε προσπάθεια της αντιπολίτευσης να προσφέρει εποικοδομητικές λύσεις στο ελληνικό οικονομικό πρόβλημα. Σε αυτή την κρίση, χωρίς εξαιρέσεις, είμαστε όλοι μέσα, και πρέπει να ενδώσουμε τις δυνάμεις μας για να βγούμε».

Εκτιμώ όμως ότι οι συγκεκριμένες προτάσεις της αξιωματικής αντιπολίτευσης βασίζονται σε εσφαλμένη θε-

ώρηση της λειτουργίας της οικονομίας και της πηγής των σημερινών προβλημάτων. Αν εφαρμοστούν, θα είναι σαν να επαναλαμβάνουμε τις πολιτικές που μας οδήγησαν στην κρίση. Να επαναλαμβάνουμε το στρεβλό οικονομικό πρότυπο, το οποίο βασιζόταν επί δεκαετίες κυρίως - για να μην πω αποκλειστικά - στον ξέφρενο εξωτερικό δανεισμό και στην κατανάλωση. Τότε είχαμε την πολυτέλεια του δανεισμού, ενώ τώρα δεν την έχουμε. Η όποια από καθ' έδρας καλόπιστη εξαγγελία βελτίωσης των εισοδημάτων ή αύξησης της απασχόλησης συνοδεύεται σιωπηρώς και αυτομάτως από αντίστοιχο ύψους αύξησης της φορολόγησης. Το άθροισμα των δύο επιδράσεων στην οικονομία είναι αβέβαιο και μάλιστα εύ-

κολα γίνεται έντονα αρνητικό αν συνοδευθεί με απώλεια της αξιοπιστίας της πολιτικής μας. Η πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ ανατρέπει την προσπάθεια σταθεροποίησης της οικονομίας και οδηγεί στην απώλεια αξιοπιστίας που με πολύ κόπο και κόστος για εκατομμύρια Έλληνες προσπαθούμε να ανακτήσουμε».

■ **Πιστεύετε ότι οι εξαγγελίες του κ. Τσίπρα θα εντείνουν την πίεση από τις κοινοβουλευτικές ομάδες που στηρίζουν την κυβέρνηση για μεγαλύτερες παροχές;**
«Πριν από λίγες ημέρες είπα στη Βουλή ότι κατανόω πλήρως το βάρος που σηκώνουν οι βουλευτές της αντιπολίτευσης στην προσπάθειά τους να στηρίξουν την κυβέρνηση στο δύσκολο έργο της. Η πίεση

είναι και θα είναι δεδομένη. Θεωρώ όμως ότι ανταλλάσσονται πως για να γίνει η στροφή που όλοι θέλουμε, πρέπει πρώτα να σταθούμε καλά στα πόδια μας. Δεν νομίζω ότι θα παρασυρθούν από τις «Σειρήνες» της παροχολογίας τώρα που φτάνουμε στο τέλος του προγράμματος».

■ **Για τον ΕΝΦΙΑ, θέμα που ακόμη προκαλεί έντονες αντιδράσεις στην κοινωνία και στους βουλευτές, τι θα κάνετε;**
«Στις περισσότερες χώρες η ιδιοκτησία ακινήτων φορολογείται. Στην Ελλάδα ο ΕΝΦΙΑ εφαρμόζεται για πρώτη φορά. Με την καθιέρωσή του γίνεται ένα πρώτο, σημαντικό βήμα προκειμένου να δημιουργηθεί ενιαία βάση για την ακίνητη περιουσία, που

δεν υπήρχε. Από την αρχή προσπάθησα να διορθώσω όποια σφάλματα εντόπισα. Το έκανα τον Ιούνιο με μια παρέμβαση που αφορούσε περίπου 2 εκατομμύρια φορολογούμενους πολίτες. Λάθη που εντοπίστηκαν κατόπιν αντιμετωπίστηκαν σε μεγάλο βαθμό με την νομοθετική ρύθμιση που καταθέσαμε στις αρχές του μήνα.

Όσο η βάση δεδομένων γίνεται πληρέστερη και αντιπροσωπευτικότερη θα υπάρξουν νέες βελτιώσεις, όπως έγινε στην περίπτωση των μη ηλεκτροδοτούμενων ανοικτασπασκουμάτων. Βασική δέσμευση της κυβέρνησης ήταν και παραμένει η διεύρυνση της φορολογικής βάσης και η συνεχής προσπάθεια για ουσιαστική και δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών».

ΕΣΤΙΟΝΕΡΙΑ ΠΡΟΣΕΩΝΟΜΟΛΟΓΟΝΕΣ

Ο υπουργός Οικονομικών με τον συντάκτη του «Βήματος»

Κυριακή 21 Σεπτεμβρίου 2014

■ Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα επιστρέφει οριστικά στις αγορές

«Έχουμε ήδη βγει δύο φορές τους τελευταίους μήνες και θα συνεχίσουμε με τρόπο που να καλύπτει όλο το φάσμα της καμπύλης επιτοκίων. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται η έκδοση επταετούς ομολόγου και 18μηνων τίτλων (εντόκων γραμματίων)».

■ Στη συνάντησή σας στο Μιλάνο με τον κ. Ντράγκι είπατε πως δεν θα ζητήσουμε νέο πακέτο, παρότι ο πρόεδρος της ΕΚΤ - όπως είπε - θα το προτιμούσε, για να είναι ασφαλής η Ελλάδα και, κυρίως, οι τράπεζες να έχουν άνεση χρηματοδότησης.

«Επιμένω ότι η Ελλάδα δεν θα χρειαστεί τρίτο πακέτο. Ο κ. Ντράγκι διευκολύνεται με ένα τέτοιο πακέτο διότι έτσι δανείζει τις ελληνικές τράπεζες με μεγαλύτερη ευκολία. Δεν αποτελεί όμως αναγκαία συνθήκη ώστε να τις δανείσει.

Όσον αφορά τη δική μας χρηματοδοτική διευκόλυνση, ετοιμάζουμε το δικό μας πακέτο. Χιζούμε ένα προστατευτικό μαξιλάρι πόρων για περιπτώσεις ανάγκης».

■ Για πόσα χρήματα μιλάτε;

«Πρόκειται για ένα ποσό που κυμαίνεται από 5 έως 7 δισ. ευρώ, ένα μαξιλάρι που μας διευκολύνει στις όποιες διακυμάνσεις και καλύπτει κενά ανάμεσα στις εκροές πόρων και στις εισροές του Δημοσίου. Είναι η ασφάλειά μας».

■ Ασφαλώς όλα συνδέονται και με τα αποτελέσματα των stress tests και τις κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών που θα προκύψουν...

«Σαφώς και τα stress tests των τραπεζών τον Οκτώβριο θα μας δώσουν καλύτερη εικόνα. Δεν περιμένουμε όμως μεγάλες εκπλήξεις, ενώ έχουμε και ως προστασία το ποσό των 11,4 δισ. ευρώ του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας».

■ Η ρύθμιση για τα «κόκκινα δάνεια» πώς θα επηρεάσει τις τράπεζες;

«Πάνω από 30% των δανείων είναι σε καθυστέρηση. Ο ρυθμός αύξησής τους μειώνεται και θα μηδενιστεί στο τέλος του έτους, αλλά το σωρευτικό πρόβλημα παραμένει. Η κυβέρνηση δεν μπορεί να μείνει αδρανής. Επιθυμεί τόσο την απελευθέρωση πόρων προς τις υγιείς επιχειρήσεις όσο και την αναδιάρθρωση πολλών προβληματικών επιχειρήσεων με συμμετοχή φρέσκου ξένου κεφαλαίου ώστε να τονωθεί η απασχόληση. Έχουμε ισχυρούς και κοινωνικά κρίσιμους λόγους να ξεπεράσουμε το πρόβλημα των "κόκκινων δανείων", με διαφάνεια, υπέρ του συνεπούς ή πραγματικά ανήμπορου να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις του δανειολήπτη και κατά όσων ακολουθούν τη μέθοδο του μπαταχτσί, εις βάρος των πολλών».

■ Τι θα προβλέπει για τους δανειολήπτες;

«Όταν με ρώτησαν στο Παρίσι αν αυτό το θέμα τέθηκε στις διαπραγματεύσεις, είπα ότι σε αυτό το θέμα οι επισπεύδοντες είμαστε εμείς, όχι η τρόικα. Ως παράδειγμα αναφέρω τον εξωδικαστικό συμβιβασμό, που σε εθελοντική βάση επιταχύνει τη διευθέτηση των δανείων σε καθυστέρηση».

■ Πότε θα συζητηθεί στο Eurogroup το ζήτημα της ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους;

«Για να ξεκινήσει η συζήτηση αυτή, πρέπει προηγουμένως να έχει τελειώσει η αξιολόγηση με τρόπο θετικό για εμάς. Πρέπει πάντως να σας πω ότι το ελληνικό χρέος είναι βιώσιμο. Ως το 2022 αναμένεται να μειώσουμε το ποσό του χρέους στο 110% του ΑΕΠ. Τα επιτόκια είναι χαμηλά και η διάρκεια μεγάλη. Θεωρώ όμως ότι είναι εφικτή μια περαιτέρω επιμήκυνση, όπως και η μετατροπή μέρους των δανείων από δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο σε δάνεια με σταθερό επιτόκιο. Κάτι τέτοιο δείχνει σήμερα εφικτός στόχος από οικονομική άποψη αλλά και πολιτικά εφαρμόσιμος».

■ Ο πολιτικός κύκλος πιστεύει ότι μπορεί

να απειλήσει τη σταθερότητα;

«Ήταν μεγάλη τιμή για εμένα η πρόταση του Πρωθυπουργού και η στήριξη του αντιπρόεδρου της κυβέρνησης να αναλάβω το τιμόνι της ελληνικής οικονομίας σε μια εξαιρετικά δύσκολη στιγμή. Το έκανα σε μια περίοδο που η πορεία δημοσιονομικής προσαρμογής θεωρείται δεδομένη ενώ δεν είναι και απαιτεί καθημερινή προσπάθεια. Επίσης γνωρίζω ότι υπάρχουν αυξημένες προσδοκίες για βελτίωση της κατάστασης».

Ως οικονομολόγος μπορώ να σας βεβαιώσω ότι οι συνεχείς εκλογικές αναμετρήσεις σίγουρα κάνουν κακό στην οικονομία και βλάπτουν την όποια προσπάθεια ανάκαμψης. Ως πολίτης σας απαντώ ότι πεποίθησή μου είναι πως η συντριπτική πλειονότητα των Ελλήνων έχει κουραστεί από την εκλογολογία».

■ Θα αντικατασταθεί το Μνημόνιο από «εθνικό σχέδιο σταθερότητας και ανάπτυξης»;

«Το ζήτημα είναι να προσδιορίσουμε επακριβώς τις πολιτικές που θα πρέπει να υλοποιήσουμε μετά το τέλος του Μνημονίου και θα αρμόζουν σε μια σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα. Πολιτικές καλά σχεδιασμένες, κοστολογημένες, πολιτικές που θα αφορούν και πρέπει να στηριχθούν από τους πολλούς για να φύγουμε από τη δίνη των τελευταίων ετών. Πρέπει να χτίσουμε σε αυτό που οικοδομήθηκε με πολλές θυσίες. Και να μη γυρίσουμε πίσω».

■ Ποιες είναι οι βασικές πολιτικές;

«Κλειδί αποτελεί η ανάκτηση της αξιοπιστίας μας απέναντι στους καταθέτες, στους φορολογούμενους, στους ξένους επενδυτές και σε όλους τους πολίτες. Η αξιοπιστία εγγυάται τη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος, τη σταθερότητα των θεσμών, ενώ φέρνει νέες επενδύσεις, τις οποίες έχει ανάγκη η χώρα ώστε να αυξάνονται η απασχόληση και τα εισοδήματα των πολιτών».

Εργαζόμαστε σε πολλαπλά μέτωπα για μείωση της γραφειοκρατίας που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις, για ενδυνάμωση της καινοτομίας και του υγιούς ανταγωνισμού, για σωστή αξιολόγηση στο Δημόσιο, και γενικότερα για την ενδυνάμωση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας. Θέλουμε μια οικονομία που να αμείβει σωστά αυτόν που εργάζεται, χωρίς όμως να παραμελεί τους ανήμπορους και άτυχους».

■ Μιλάτε για μεγάλες μεταρρυθμίσεις;

«Έχουμε κάνει πολλές μεταρρυθμίσεις τα τελευταία χρόνια, όπως φαίνεται και από

Ετοιμάζουμε το δικό μας πακέτο. Χιζούμε ένα προστατευτικό μαξιλάρι πόρων για περιπτώσεις ανάγκης. Είναι εφικτή μια περαιτέρω επιμήκυνση του χρέους, όπως και η μετατροπή μέρους των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο σε δάνεια με σταθερό

τους δείκτες του ΟΟΣΑ. Όμως, για να έχουν διάρκεια και να μην αντιστραφούν από τις συντεχνίες και άλλες ομάδες συμφερόντων, τέτοιες αλλαγές πρέπει να θέλουμε να τις προωθήσουμε μόνοι μας, χωρίς να χρειαζόμαστε κάποιο μνημόνιο. Αυτό είναι και ο λόγος για τον οποίο στην τελευταία συνεδρίαση του Eurogroup είπα ότι οι μεταρρυθμίσεις θα προχωρήσουν μόνο αν οι πολίτες τις κάνουν δικές τους. Στη σημερινή συγκυρία, για να τις κάνουν δικές τους οι Έλληνες πολίτες πρέπει να δουν και τα οφέλη στην τσέπη τους, δηλαδή το εισόδημά τους να αυξάνεται».